

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

N° 322

Session de 1929-1930

SÉANCE
du 20 Juin 1930VERGADERING
van 20 Juni 1930

Zittingsjaar 1929-1930

PROJET DE LOI

instituant une œuvre nationale des orphelins
des victimes du travail.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MADAME, MESSIEURS,

Terre généreuse par essence, la Belgique s'est préoccupée, de façon toute spéciale, de la protection de l'enfance malheureuse. Les lois du 15 mai 1912, sur la protection de l'enfance, du 15 juin 1919, sur l'Œuvre Nationale des Orphelins de la Guerre, et du 5 septembre 1919, sur l'Œuvre Nationale de l'Enfance, en sont des exemples marquants.

D'autre part, de nombreuses institutions privées d'activité plus ou moins restreinte, ont bénéficié des dispositions de la loi générale sur les associations sans but lucratif.

C'est là une conséquence naturelle des sentiments de solidarité que manifestent, en toutes circonstances, aux éprouvés qui les entourent, tant de philanthropes appartenant à tous les rangs de la société.

Des catastrophes minières récentes ont provoqué à nouveau un élan généreux dans les populations et ont permis de constater combien il serait opportun d'organiser, au profit des orphelins belges des victimes du travail, un patronage analogue à celui dont bénéficient, de façon si fructueuse, les orphelins de nos compatriotes tombés pour l'honneur de la Belgique, pendant la guerre 1914-1918.

Le travailleur qui donne toute son activité au développement de la richesse nationale, a le droit de pouvoir compter sur la sollicitude de ses compatriotes à l'égard des enfants que sa mort laisserait sans appui par suite d'un accident résultant de l'accomplissement du travail.

Encore convient-il que cette sollicitude se traduise de façon raisonnable, sensiblement égale selon les circonstances et que, par exemple, les élans de générosité constatés à l'occasion de toute catastrophe causant la mort de plusieurs victimes puissent profiter aussi aux orphelins des victimes isolées d'accidents du travail ou d'accidents réputés tels. Les orphelins du pêcheur entraînés par dessus bord au cours d'une tem-

WETSONTWERP

houdende instelling van een Nationaal Werk voor de wezen van de slachtoffers van den arbeid.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Als een bij uitstek edelmoedig land, heeft België zich, op gansch bijzondere wijze, bezorgd gemaakt om de bescherming van de ongelukkige kindheid. De wetten van 15 Mei 1912, op de Kinderbescherming, van 15 Juni 1919, op het Nationaal Werk voor oorlogsweezen en van 5 September 1919 op het Nationaal Werk voor Kinderbescherming, zijn daarvan treffende voorbeelden.

Bovendien, hebben talrijke private instellingen, met min of meer beperkten werkkring, het voordeel genoten van de algemene wet op de vereenigingen zonder winstbejag.

Dat is een natuurlijk gevolg van de gevoelens van samenhoorigheid welke zoovele philanthropen, uit alle rangen van de maatschappij, in alle omstandigheden betuigen aan de ongelukkigen welke zij kennen.

Onderlangs voorgekomen mijnrampen hebben opnieuw een opwelling van edelmoedigheid onder de bevolking doen ontstaan en toegelaten vast te stellen hoezeer het wenschelijk ware, ten behoeve van de Belgische wezen der slachtoffers van den arbeid, een dergelijke bescherming in te richten als degene die de wezen van onze medeburgers, gedurende den oorlog 1914-1918 voor 's lands eer gesneuveld, op zoodere wijze ten goede komt.

De arbeider, die al zijn bedrijvigheid ten dienste van uitbreiding van 's lands rijkdom stelt, heeft het recht te mogen rekenen op de bezorgdheid van zijn medeburgers ten opzichte van de kinderen, welke zijn dood zonder steun zou achterlaten, ten gevolge van een ongeval veroorzaakt door de volbrenging van zijn arbeid.

De bezorgdheid zou zicht boven dien op een redelijke, en, volgens de omstandigheden, op een nageenoeg zelfde wijze moeten uiten, zoodat, bij voorbeeld, de opwellingen van edelmoedigheid vastgesteld ter gelegenheid van iedere ramp welke den dood van talrijke slachtoffers veroorzaakt, eveneens zouden goede komen aan de wezen van de afzonderlijke slachtoffers van arbeidsongevallen of van aldus be-

pète, ceux de l'ouvrier, unique victime d'une explosion de chaudière, méritent autant de considération que les orphelins de vingt ou trente malheureux tués, en même temps, par un même coup de grisou.

Mais il importe surtout d'organiser la tutelle morale des enfants restés sans soutien, tutelle à la fois respectueuse des prérogatives des représentants légaux de ces enfants et susceptible de favoriser leurs intérêts dans la mesure la plus large aux divers points de vue de l'éducation, de l'instruction, de la préparation à un avenir professionnel répondant aux aptitudes dans les conditions au moins équivalentes à celles qu'aurait pu réaliser le père défunt.

La loi dont le projet est soumis à vos délibérations a donc pour objet de régler l'organisation d'un patronage en faveur des orphelins des victimes du travail. Elle a été calquée sur la loi instituant l'Oeuvre Nationale des Orphelins de la Guerre, dont les résultats ont répondu si complètement à ce que la Nation en attendait.

Cette circonstance rendra vraisemblablement superflue une analyse détaillée du projet ci-joint.

Par l'exercice d'un patronage éclairé et attentif, cette œuvre contribuera à enrichir notre Patrie par la formation d'un capital-énergie plus complet, en même temps qu'elle aidera à réduire peut-être, grâce notamment à une surveillance constante de l'application des lois sur la tutelle, le nombre des enfants martyrs ou délinquants.

Elle accomplira, en fait, une mission exactement pareille à celle dont l'Oeuvre Nationale des Orphelins de la Guerre se trouve chargée par la loi du 15 juin 1919 et, dès lors, il sera pratique que cette dernière œuvre organise l'institution nouvelle.

*Le Premier Ministre, Ministre des Colonies,
Henri JASPAR.*

*Le Ministre des Affaires Étrangères,
P. HYMANS.*

*Le Ministre de la Justice,
P.-E. JANSON.*

*Le Ministre de l'Intérieur et de l'Hygiène
et Ministre de l'Agriculture,
H. BAELS.*

*Le Ministre des Sciences et des Arts,
M. VAUTHIER.*

schouwde ongevallen. De wezen van den visscher, die gedurende een storm, over boord wordt geworpen, degene van den arbeider, éénig slachtoffer van een stoomketelontploffing, verdienen evenveel belangstelling als de wezen van twintig of dertig ongelukkigen die terzelfdertijd door een grauwvuurontploffing werden gedood.

Maar het komt er vooral op aan het zedelijk voogdijchap in te richten van de kinderen, welke zonder steun overgebleven zijn, voogdijchap waarbij tevens de aanspraken van de wettelijke vertegenwoordigers van die kinderen moeten worden in acht genomen en welke hun belangen kan behartigen in de ruimste mate, in de verschillende opzichten van opvoeding, onderwijs, voorbereiding van een beroepstoekomst welke met hun bekwaamheden overeenkomt, in ten minste evengoede voorwaarden als die welke de overleden vader zou kunnen verwezenlijkt hebben.

De wet, waarvan het ontwerp U ter bespreking is voorgelegd, heeft dus voor doel de inrichting te regelen van een bescherming ten behoeve van de wezen der slachtoffers van den arbeid. Zij werd opgemaakt volgens de wet tot inrichting van het National Werk voor oorlogswezen, waarvan de uitslagen zoo volkomen hebben beantwoord aan hetgeen de Natie ervan verwachtte.

Gezien die omstandigheid zal een omstandige ontleding van het hierbijgevoegde ontwerp redelijke wijze overbodig zijn.

Door de uitvoering van een oordeelkundige en waakzame bescherming, zal dit werk ertoe bijdragen om ons land te verrijken door een vollediger volkskracht-kapitaal tot stand te brengen en tevens misschien om, dank inzonderheid aan een bestendig toezicht op de toepassing der wetten op het voogdijchap, het aantal der kinderen marlaars of jeugdige delinquenten te beperken.

In feite zal zij juist dezelfde zending vervullen als degene waarmede het National Werk voor oorlogswezen belast is bij de wet van 15 Juni 1919 en het zal, dienvolgens, practisch zijn dat laatstgenoemd werk de nieuwe instelling inrichte.

*De Eerste Minister, Minister van Koloniën,
Henri JASPAR.*

*De Minister van Buitenlandsche Zaken,
P. HYMANS.*

*De Minister van Justitie,
P.-E. JANSON.*

*De Minister van Binnenlandsche Zaken
en Volksgezondheid, en Minister van Landbouw,
H. BAELS.*

*De Minister van Kunsten en Wetenschappen,
M. VAUTHIER.*

Le Ministre des Finances,
Bon M. HOUTART.

Le Ministre des Travaux Publics,
VAN GAENELEM.

*Le Ministre de l'Industrie, du Travail
et de la Prévoyance Sociale,*
H. HEYMAN.

Le Ministre des Transports,
M. LIPPENS.

Le Ministre de la Défense Nationale,
B^{on} Ch. de BROQUEVILLE.

Le Ministre des Postes, Télégraphes et Téléphones,
P. FORTHOMME.

De Minister van Financiën,
Bon M. HOUTART.

De Minister van Openbare Werken,
VAN GAENELEM.

*De Minister van Nijverheid, Arbeid
en Maatschappelijke Voorzorg,*
H. HEYMAN.

De Minister van Verkeerswezen,
M. LIPPENS.

De Minister van Landsverdediging,
B^{on} Ch. de BROQUEVILLE.

*De Minister van Posterijen, Telegrafen
en Telefonen,*
P. FORTHOMME.

PROJET DE LOI

ALBERT, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et de Notre Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Notre Ministre de la Justice et Notre Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Il est institué, sous le nom d'Œuvre nationale des Orphelins victimes du travail, un établissement public, dont l'organisation et le fonctionnement seront réglés par arrêté royal, conformément aux dispositions de la présente loi.

L'œuvre nationale exerce un patronage au profit des orphelins des victimes du travail, l'octroi d'assurances matérielles demeurant limité aux cas d'insuffisance des ressources de famille.

ART. 2.

Sont réputés orphelins des victimes du travail, aux fins de la présente loi, les enfants belges, mineurs d'âge, dont le père ou, en cas de prédécès du père, la mère ou le soutien de famille, ont succombé et qui,

WETSONTWERP

ALBERT, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie en van Onzen Minister van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie en Onze Minister van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg, zijn gelast, in Onzen naam, aan de Welgevende Kamers het wetsontwerp aanbieden, waarvan de inhoud volgt :

EERSTE ARTIKEL.

Onder de benaming Nationaal Werk voor weezen van de slachtoffers van den arbeid, wordt een openbare instelling tot stand gebracht, waarvan de inrichting en de werking, overeenkomstig de bepalingen van deze wet, bij Koninklijk besluit zullen geregeld worden.

Het Nationaal Werk gelast zich met de bescherming van de weezen der slachtoffers van den arbeid, terwijl materiële bijstand alleen wordt verleend in geval het gezin over onvoldoende middelen beschikt.

ART. 2.

Worden, voor de toepassing van deze wet, aangezien als weezen van slachtoffers van den arbeid, de Belgische minderjarige kinderen, waarvan de vader of, in geval van vóórgoyerlijden van den vader, de

de ce chef, sont admis à obtenir réparation en exécution de la législation sur les accidents du travail.

ART. 3.

L'Œuvre nationale des Orphelins des victimes du travail a pour attributions :

D'assurer, au profit de ses protégés, l'observation des dispositions du Code civil, concernant les tutelles et de la législation relative à l'enfance;

De surveiller l'emploi des fonds alloués aux pupilles du chef des lois sur les réparations des dommages résultant des accidents du travail et des lois sur les pensions civiles ou militaires, des biens acquis du chef d'héritages, etc.

De provoquer éventuellement les mesures propres à sauvegarder les intérêts de ces pupilles;

D'organiser et de surveiller le placement des enfants;

De veiller à leur éducation et, notamment, à leur préparation professionnelle;

De pourvoir à la désignation de visiteurs et de s'assurer de l'accomplissement régulier de leur mission;

Et, en général, de prendre en tous domaines, dans l'intérêt des orphelins, toutes les dispositions qu'elle jugera opportun.

L'Œuvre, dans l'accomplissement des missions qui lui sont attribuées, doit respecter scrupuleusement les convictions religieuses et philosophiques des familles auxquelles les enfants appartiennent.

ART. 4.

Les visiteurs désignés par l'Œuvre nationale ont pour mission exclusive d'aider de leurs conseils les représentants légaux des orphelins et les personnes auxquelles la garde des pupilles est confiée.

ART. 5.

L'Œuvre nationale des Orphelins des victimes du travail a la capacité de faire tous les actes juridiques qui, dans les limites tracées par les règlements organiques, sont relatifs à l'accomplissement de la mission légale de l'établissement.

La capacité d'acquérir ou de posséder des immeubles et de recevoir des dons et des legs est toutefois soumise aux restrictions fixées ci-après :

ART. 6.

Ne sont pas considérés comme relatifs à l'accomplissement de la mission légale de l'Œuvre, les actes

moeder of de kostwinner omgekomen zijn, en die, uit dien hoofde, toegelaten werden om herstel van schade te verkrijgen ter voldoening aan de wetgeving op de arbeidsongevallen.

ART. 3.

Het Nationaal Werk voor de weezen van slachtoffers van den arbeid heeft in zijn bevoegdheid :

Te zorgen dat, ten behoeve van zijn beschermelingen, de bepalingen worden nageleefd van het Burgerlijk Wetboek betreffende de voogdij en van de wetten betreffende de kindsheid;

Het gebruik na te gaan van de gelden krachtens de wetten op de vergoeding van schade wegens arbeidsongevallen en krachtens de wetten, op de burgerlijke of militaire pensioenen, aan de minderjarige weezen toegekend alsmede van de bij wijze van erfenis verworven goederen, enz.

In voorkomend geval de geschikte maatregelen uit te lokken om de belangen van die minderjarige weezen te vrijwaren;

De besteding van de kinderen te regelen en daarover toezicht te houden;

Te zorgen voor hun opvoeding en onder meer voor hun vakopleiding;

Te voorzien in de benoeming van bezoekers en zich te vergewissen van de geregelde uitvoering van hun opdracht:

En, in het algemeen, op alle gebied, in het belang van de weezen, alle maatregelen te treffen welke het gepast acht.

Het Werk moet, bij het vervullen van de hem opgedragen taak, angstvallig de godsdienstige en wijsgeerde overtuiging verbiedigen van de gezinnen waartoe die kinderen behoren.

ART. 4.

De door het Nationaal Werk aangestelde bezoekers hebben uitsluitend voor opdracht de wettige vertegenwoordigers van de weezen en de personen, aan wier zorgen de minderjarige weezen toevertrouwd zijn, met raad bij te staan.

ART. 5.

Het Nationaal Werk voor weezen van slachtoffers van den arbeid is bekwaam om al de rechtshandelingen te verrichten die, binnen de grenzen bepaald bij de organische reglementen, betrekking hebben op het volbrengen van de wettige opdracht van de instelling.

De bekwaamheid om onroerende goederen te verkrijgen of te bezitten en om giften en legaten te ontvangen is evenwel onderworpen aan de volgende beperkingen :

ART. 6.

Worden niet aangezien als betrekking hebbende met de uitvoering van de wettige opdracht van het

d'acquisition ou de possession d'immeubles, à quelque titre que ce soit, aux seules fins d'en tirer des revenus, ceux-ci furent-ils affectés à l'objet de cette mission.

ART. 7.

Les donations entre vifs et les legs n'ont d'effet qu'autant qu'ils sont autorisés conformément à l'article 910 du Code civil.

Si la libéralité comprend un immeuble, l'arrêté fixe, le cas échéant, le délai dans lequel l'immeuble devra être aliené.

ART. 8.

Les actes et pièces généralement quelconques, relatifs à l'exécution du règlement organique de l'Œuvre nationale, tous actes, certificats, copies et expéditions, délivrés à cette œuvre, sont exempts des droits de timbre et de greffe; ils sont enregistrés gratis, lorsqu'il y a lieu à la formalité de l'enregistrement.

Les acquisitions, à titre gratuit ou à titre onéreux, faites par l'établissement, sont au point de vue de la perception des droits d'enregistrement, de transcription et de succession, soumises au régime établi pour les acquisitions de même nature faites par les bureaux de bienfaisance.

Les affiches de l'Œuvre nationale sont exemptes du droit de timbre.

Donné à Bruxelles, le 20 juin 1930.

Werk, de handelingen van verkrijging of van bezit van onroerende goederen, op welke wijze ook, met het enige doel er inkomsten uit te trekken, al werden deze tot het doel van deze opdracht aangewend.

ART. 7.

De schenkingen onder levenden en de legaten zijn slechts van kracht inzoover zij overeenkomstig artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek toegelaten zijn.

Indien in de schenking een onroerend goed vervat is, bepaalt het besluit, in voorkomend geval, den termijn binnens welken het onroerend goed zal moeten vervreemd worden.

ART. 8.

Alle welkdanige akten en stukken, betreffende de uitvoering van het organiek reglement van het Nationaal Werk, alle akten, bewijsschriften, afschriften en expedities aan dit Werk afgeleverd, zijn van de zegel- en griffierechten vrijgesteld; zij worden kosteloos geregistreerd, wanneer die formaliteit moet vervuld worden.

De verkrijgingen, ten kostelozen titel of ten bezwarenden titel, door de inrichting gedaan, zijn, onder opzicht van heffing van de registratie, overschrijving-, en erfenisrechten, onderworpen aan dezelfde regelen als die bepaald voor de verkrijgingen van gelijken aard gedaan door de weldadigheidshuurelen.

De plakbrieven van het Nationaal Werk zijn van het zegelrecht vrijgesteld.

Gegeven te Brussel, den 20e Juni 1930.

ALBERT

PAR LE ROI :

Le Premier Ministre, Ministre des Colonies,

VAN 'S KONINGSWEGE :

De Eerste Minister, Minister van Koloniën,

Henri JASPAR.

Le Ministre des Affaires Étrangères,

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

P. HYMANS.

Le Ministre de la Justice,

De Minister van Justitie,

P.-E. JANSON.

*Le Ministre de l'Intérieur et de l'Hygiène
et Ministre de l'Agriculture,*

*De Minister van Binnenlandsche Zaken,
en Volksgezondheid, en Minister van Landbouw,*

H. BAELS.

Le Ministre des Sciences et des Arts,

De Minister van Kunsten en Wetenschappen,

M. VAUTHIER.

Le Ministre des Finances,

De Minister van Financiën,

Bon M. HOUTART.

Le Ministre des Travaux Publics,

De Minister van Openbare Werken,

VAN CAENESEGEM.

*Le Ministre de l'Industrie, du Travail
et de la Prévoyance Sociale,*

*De Minister van Nijverheid, Arbeid
en Sociale Voorzorg,*

H. HEYMAN.

Le Ministre des Transports,

De Minister van Verkeerswezen,

M. LIPPENS.

Le Ministre de la Défense Nationale,

De Minister van Landsverdediging,

B^{on} Ch. de BROQUEVILLE.

Le Ministre des Postes, Télégraphes et Téléphones,

*De Minister van Posterijen, Telegrafen
en Telefonen,*

P. FORTHOMME.
